

עפ"ג 30827/01/14 - סלים אבו דבי, נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

03 אפריל 2014

עפ"ג 30827-01-14 אבו דבי נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערער

נגד

המשיבה

סלים אבו דבי, ת"ז 042827451

מדינת ישראל

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

הרקע בתמצית וטיעוני הצדדים

1. בפנינו ערעור הנאשם, על גזר דינו של בית המשפט השלום בעכו- כב' סגנית הנשיא השופטת רונית בש, בת"פ 19862-07-09, שניתן ביום 17.12.2013, (להלן: "**בית המשפט קמא**"). המערער הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, והוטלו עליו 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי בן 12 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא, כי לא יעבור כל עבירה מסוג פשע לפי סעיף 144 **לחוק העונשין, התשל"ז-1977**, (להלן: "**לחוק העונשין**"), ומאסר על תנאי בן 5 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא, כי לא יעבור כל עבירה מסוג עוון לפי סעיף 144 לחוק העונשין.
2. על פי המתואר בעובדות כתב האישום, ביום 30.06.08 בשעה 12:45 לערך, בעכו העתיקה, החזיק הנאשם באקדח גנוב מסוג cz מס' B 9608 וכן במחסנית ריקה לאקדח. במעשיו אלה החזיק המערער בנשק שעה שאין בידו היתר החזקה כדין.
3. על סמך הודאתו של המערער, הרשיע בית המשפט קמא ביום 08.03.11 את המערער בעבירה של החזקת נשק שלא כדין - עבירה לפי סעיף 144 (א) לחוק העונשין, והדין נדחה לצורך שמיעת טיעונים לעונש וכן לצורך קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער.
4. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער מיום 11.07.11 עולה, כי המערער בן 29, נשוי ואב לילד בן 5 ובבעלותו חנות פלאפל בה הוא עובד מזה כשבע שנים. עוד עולה מהתסקיר, כי המערער פעיל חברתית בעיר

עמוד 1

עכו וידוע בתרומתו הרבה לכל מיני מוסדות. כמו כן, שותף המערער בפרוייקטים לטובת הנוער במסגרת עיריית עכו ומתנדב פעיל בשבט הצופים במועדון האורתודוקסי משנת 2007 כמדריך קבוצה המונה 20 ילדים.

ביחס לעבירה נשוא כתב האישום התרשם שירות המבחן, כי המערער לוקח אחריות למיוחס לו בכתב האישום.

עוד ציין שירות המבחן, כי עסקינן בבחור שגדל במשפחה שהתאפיינה בהיעדרות ההורים מהבית, מפאת עבודתם, דבר שמנע מילדיהם תמיכה רגשית והכוונה הורית. שירות המבחן התרשם מחד, כי מדובר במערער שהינו בחור אחראי העובד ומפרנס בני משפחתו, תורם כלכלית ומתנדב חברתית בקהילה, ומאידך, כי המדובר באדם בעל יכולת נמוכה לזיווג דחפים ובעל רצון עז למצוא חן ולקבל הכרה חברתית, דבר אשר הוביל אותו להתחבר בתקופה מסוימת בחייו לחברה עבריינית.

לבסוף, ונוכח רצונו של המערער לערוך שינוי באופן קבלת החלטות מכשילות בחייו, ולאור המוטיבציה של המערער לקחת חלק בהליך טיפולי, כמו גם נוכח האחריות שקיבל על ביצוע העבירה, המליץ שירות המבחן להטיל על המערער עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי לתקופה ממושכת והטלת צו מבחן למשך 18 חודשים.

5. נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן ולבקשת ב"כ המערער, אפשר בית המשפט קמא את דחיית הטענות לעונש והפנה את המערער לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות. יחד עם זאת ולמען הסר ספק, הבהיר בית המשפט קמא למערער, כי אין בעצם שליחתו לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות כדי להביע את עמדתו הסופית של בית המשפט באשר לעונש שיושת עליו.

6. הממונה על עבודות שירות מצא בחוות דעתו מיום 04.05.12, כי המערער מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות ובהתאם המליץ על הצבתו של המערער לריצוי עונשו במעון עתידות במזרח עכו.

7. לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות, ביום 06.11.13 נשמעו טענות הצדדים לעונש, וביום 17.12.13 ניתן גזר הדין, כאשר בית המשפט קמא החליט לא להיעתר להמלצות שירות המבחן והממונה על עבודות שירות בדבר הטלת עונש אשר ירוצה בעבודות שירות.

8. בית המשפט קמא קבע בגזר דינו, שתיקון 113 לחוק העונשין, הדין בהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה אינו חל בעניינו של המערער נוכח העובדה שהכרעת הדין ניתנה כאמור ביום 08.03.11 ואילו התיקון הנ"ל נכנס לתוקפו ביום 10.07.12. עם זאת, ציין בית המשפט קמא ברוח התיקון, כי הערך המוגן שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה של החזקת נשק הינו ביטחון הציבור והשמירה על חיי אדם מפני פגיעה באמצעות נשק חם.

בית המשפט קמא ציין בגזר דינו, כי לא נעלמה מעיניו המלצת שירות המבחן להשית על המערער עונש מאסר

בפועל אשר ירוצה בעבודות שירות. יחד עם זאת, סבר בית המשפט קמא, כי לנוכח חומרת העבירה בה הואשם המערער ולאור פוטנציאל הסיכון הרב שהיה טמון בהחזקת נשק גנוב, מן הראוי ליתן משקל נכבד יותר לאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של המערער.

עוד סבר בית המשפט קמא, כי בפרט לאור עברו הפלילי של המערער אשר כלל הרשעות קודמות בעבירות שונות (אם כי הרשעתו האחרונה הייתה בשנת 2008), יש להשית על המערער עונש מאסר בפועל, שיש בו כדי להרתיע את המערער בפרט וכן עבריינים אחרים בכלל מביצוע עבירות דומות. לגישת בית המשפט הטלת עונש מאסר בפועל יש בו כדי להוקיע את מעשה העבירה מתוך מטרה ברורה של שמירה על ביטחון הציבור וניסיון למגר את התופעה הנפוצה של החזקת כלי נשק בידי גורמים עברייניים.

9. הערער שבפנינו מתמקד אך ורק בעונש המאסר בפועל שהושת על המערער, והעתירה הינה להפחתת עונש המאסר בפועל ככל הניתן וריצויו בעבודות שירות. בתמצית טען המערער במסגרת הודעת הערעור, כי שגה בית המשפט קמא בפירושו של תיקון 113 לחוק העונשין, משהסתמך בשיקוליו על הנסיבות המחמירות שבביצוע העבירה זנח כליל את הנסיבות לקולא, תוך מתן העדפה מירבית לשיקולי ההרתעה ואינטרס הציבור.

עוד טען המערער, כי בית המשפט קמא לא נתן משקל מספק בין היתר לעובדות הבאות: המערער הודה, ובכך חסך זמן שיפוטי והעדת עדים; המערער אינו בעל עבר פלילי מכביד והוא עבד משך שנים באופן מסודר ופרנס את משפחתו; המערער תרם עבור פרוייקטים חברתיים לנערים ולמשפחות במצוקה. כן טען המערער, כי בית המשפט קמא לא נתן די משקל לתסקיר שירות המבחן והתעלם מחוות דעת הממונה על עבודות שירות שמצאו מתאים לביצוע עבודות שירות.

המערער הוסיף וטען, כי העבירה בה הואשם נמנית במדרג נמוך של עבירות הנשק, כאשר בתקופה בה החזיק בנשק לא בוצע בו כל שימוש, ואף לא נטען, כי הייתה כוונה לעשות בו שימוש.

לבסוף טען המערער, כי בית המשפט קמא, יכל וצריך היה להתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, וכי שליחתו למאסר בפועל עלולה להוביל לתוצאות קשות, ולהרחיקו בחזרה ממעגל החיים הנורמטיביים.

10. ביום 06.02.14 התקיים בפנינו דיון ראשון בעניינו של המערער. במהלך הדיון חזר ב"כ המערער על נימוקי הערעור והדגיש את עניין חלופי הזמן שעבר מעת ביצוע העבירה ואת פועלו הרב של המערער למען החברה. כן הגיש ב"כ המערער אסופה נרחבת של פסיקה המקלה עם נאשמים ככל שקיים פוטנציאל שיקום ממשי.

מאידך, המשיבה טענה, כי העונש שהושת על המערער אינו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה הנוהגת ואינו מצדיק התערבות ערכאת הערעור. אשר לטענת חלופי הזמן, טענה המשיבה, כי עניין זה אינו רלוונטי, בפרט משהדבר אירע עקב דחיות חוזרות ונשנות של הדיונים שהתבקשו על ידי המערער ו/או כתוצאה מאי התייצבותו לדיונים שנקבעו.

ב"כ המשיבה הוסיפה וטענה, כי אין מקום בנסיבות העניין ומשמדובר בעבירות חמורות של החזקת נשק, להקלה או התחשבות בנסיבותיו האישיות של המערער. כן הדגישה ב"כ המשיבה, כי אף תסקיר שירות המבחן שניתן בעניינו של המערער במסגרת ההליך בפני בית המשפט קמא, אינו חיובי ונורמטיבי כפי שנטען על ידי ב"כ המערער.

לבסוף, הפנתה ב"כ המשיבה לפסיקתו של בית המשפט העליון בעבירות נשק, תוך שהיא מדגישה, כי בעבירות מהסוג הנידון בית המשפט העליון השית ככלל מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח תוך מתן משקל נכבד לצורך במיגור התופעה ומתוך ההכרה בסכנות שיש בה כדי לייצר, ומשכך ביקשה המשיבה לדחות את הערעור ולהותיר את העונש שהושת על המערער על כנו.

11. לאחר שמיעת טענות הצדדים, ולאור העובדה, כי גזר דינו של בית המשפט קמא ניתן זמן רב לאחר שהוכן תסקיר שירות מבחן בעניינו של המערער, החלטנו להורות על הכנת תסקיר עדכני בעניינו של המערער בטרם גיבוש עמדה. בנוסף, עד לדיון הנדחה ועל מנת שנוכל לשקול כל אפשרות בדיון שנקבע, הורינו גם לממונה על עבודות שירות להכין חוות דעת לבית משפט בה התבקשה התייחסותו של הממונה על עבודות שירות לאפשרות של ריצוי עונש של מאסר בעבודות שירות.

למען הסר ספק, הובהר למערער, כי טרם התגבשה עמדה בעניינו ואין לראות בהחלטה זו כהתחייבות שיפוטית לתוצאה כזו או אחרת, כך שעליו להיערך גם לאפשרות שערעורו ידחה.

12. מהתסקיר המשלים מיום 05.03.14 שהתקבל בעניינו של המערער עולה, כי המערער כיום בן 32, נשוי ואב לשני ילדים. עוד עולה מהתסקיר, כי המערער עודו מנהל ומפעיל את העסק של אביו בתחום המזון. בנוסף, המערער מתנדב בתנועת הצופים האורתודוקסים וקודם למעמד של מדריך נוער. עוד ציין שירות המבחן, כי המערער הופתע מגזר הדין שניתן כנגדו ושיתף את שירות המבחן בתקופה המשברית הקשה שחווה בעקבות מתן גזר הדין. המערער תיאר חרדה רבה מהשלכת ריצוי עונש המאסר על אשתו ועל ילדיו, הן מבחינה כלכלית והן מבחינה תדמיתית.

בהתייחס למעורבותו בביצוע העבירה נשוא הערעור, התרשם שירות המבחן שוב, כי המערער נשא באחריות לביצוע העבירה והביע חרטה על התנהלותו. לסברת שירות המבחן מבין המערער כיום את חומרת התנהגותו ואת פוטנציאל הפגיעה שהיה טמון בהתנהלותו. המערער ציין בפני שירות המבחן, כי בפעילותו ההתנדבותית מנסה הוא להנחיל את הלקחים שלמד ממעורבותו בביצוע העבירה לצעירים על מנת למנוע הסתבכותם עם החוק.

עוד התרשם שירות המבחן, כי כיום מדובר באדם בוגר ושקול, אשר בהתנהלותו פועל מתוך חשיבה לטווח ארוך. בהתייחס לשילובו בהליך טיפולי, ציין שירות המבחן, כי המערער מעוניין להשתלב בהליך זה מתוך רצון ללמידה ועל מנת להמשיך ולפעול למען שינוי.

עוד ציין שירות המבחן, כי מאז ביצוע העבירה הנידונה בשנת 2008, לא נפתחו כנגד המערער תיקים פליליים

נוספים. לצד זאת ציין שירות המבחן, כי ניכר שבצעירותו נטה המערער להתנהגות אימפולסיבית, חבה קושי בוויסות דחפיו ופעל מתוך שיקול דעת מוטעה בהעדר כלים אופרטיבים להתמודדות. יחד עם זאת, שירות המבחן התרשם, כי אין המדובר באדם בעל דפוסי התנהגות עברייניים מושרשים וכי קיימים יסודות בריאים בתפקודו כך ששליחתו של המערער כיום לריצוי עונש מאסר עלולה לפגוע משמעותית במשפחתו הגרעינית של המערער ולהביא לרגרסיה משמעותית בתפקודו במישורי חייו השונים.

נוכח האמור, ועל מנת לצמצם את ממדי הפגיעה במערער ובמשפחתו המליץ שירות המבחן לשיקול קיצור של עונש המאסר שהוטל על המערער, כך שניתן יהיה לבחון את התאמתו לריצויו בעבודות שירות לצד מאסר מותנה והטלת צו מבחן למשך 18 חודשים, במהלכם ישתלב המערער בקבוצה טיפולית, בה תינתן לו הזדמנות לבחון דפוסים מכשילים בהתנהלותו ולרכוש כלים אופרטיביים להתמודדות בעתיד.

13. חוות דעת עדכנית מטעם הממונה על עבודות שירות בעניינו של המערער התקבלה לתיק בית המשפט ביום 13.03.14. מעיון בחוות הדעת עולה, כי המערער נמצא מתאים לעבודות שירות והומלץ על הצבתו לריצוי העונש במרכז יום לקשיש בעכו החל מיום 26.05.14.

14. בדיון נוסף שהתקיים בפנינו ביום 20.03.14, לצורך השלמת טיעון לאחר קבלת תסקיר שירות מבחן וחוות דעת הממונה על עבודות שירות, ביקשה ב"כ המערער לאמץ את המלצת שירות המבחן וחזרה על טיעוניה כמפורט לעיל.

15. מנגד, ב"כ המשיבה חזרה על עמדתה וטענה, כי דין הערער להידחות. נטען, כי משאין המדובר בטעות בגזר הדין ו/או בחריגה קיצונית מרף הענישה הנהוג והמקובל, הרי שאין המקרה מחייב התערבותה של ערכאת הערער. כן הוסיפה ב"כ המשיבה, כי לגישתה הפרשנות שבתי המשפט נותנים לנושא השיקום אחרי תיקון 113 לחוק העונשין הינה מרחיבה כשאינן זו הייתה מטרת המחוקק. עוד ציינה ב"כ המשיבה, כי לא היה חידוש בתסקיר שירות המבחן המשלים, שיש בו כדי להצדיק סטייה מהעונש שנגזר על ידי בית המשפט קמא.

דין והכרעה

16. הלכה היא, כי ערכאת הערער תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית רק במקרים חריגים של סטייה ברורה ממדיניות הענישה הראויה או כאשר מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות את הדבר. [ראה: ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (04.12.13); ע"פ 9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי, [פורסם בנבו], (03.07.06); ע"פ 5316/13 מסאלחה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (09.12.13)].

17. בעניינינו, מדובר בעבירה של החזקת נשק שלא כדין. אין מחלוקת בדבר חומרת העבירה בה הורשע המערער. החזקת נשק בידי אדם בלתי מורשה מקימה סיכון משמעותי ביותר לציבור. עסקינן בהחזקה של חפץ שנועד

מעצם טיבו לגרום נזקים חמורים לגופו של אדם, עד כדי קיפוח החיים עצמם. משכך, לא בכדי קבע המחוקק בצד עבירה זו עונש מאסר בן 7 שנים, אשר נובע מעצם ההחזקה, ואף מבלי שהוכח ניסיון כלשהו לעשות שימוש בנשק. [ראה: ע"פ 3300/06 אבו סנינה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (10.08.06); ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן, [פורסם בנבו], (19.01.14); ע"פ 7241/12 טאטור נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (12.02.13)].

18. בפסק הדין בע"פ 761/07 מדינת ישראל נ' אדרי, [פורסם בנבו], (22.2.07), עמד בית המשפט העליון על ההשלכות החמורות בביצוע עבירות נשק ועל חשיבות מיגור תופעות כאלה, בקובעו:

"ניסיון השנים האחרונות מלמד שנשק המוחזק שלא כדין מוצא את דרכו לעתים לידיים עוינות, ולעתים נעשה בו שימוש למטרות פליליות, ואלה גם אלה כבר גרמו לא אחת לאובדן חיי אדם, ולפגיעה בחפים מפשע שכל "חטאם" נבע מכך שהם נקלעו בדרך מקרה לזירת הפשע. כדי להלחם בכל אלה צריך העונש לבטא את סלידתה של החברה ודעתה הנחרצת שלא להשלים עם עבריינות בכלל, ומסוג זה בפרט."

19. מן האמור, נגזרת החשיבות בענישה מרתיעה והולמת, שתכליתה הרתעת הפרט כמו גם הרתעת הכלל מפני ביצוע עבירות נשק שיש בהן משום פגיעה חמורה בביטחון הציבור, משאין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו.

20. בית המשפט העליון עמד ברע"פ 5921/08 רג'בי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (06.05.09), על מדיניות הענישה המחמירה בכל הנוגע לביצוע עבירות נשק, בקובעו:

"בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתן של העבירות בכלי נשק ועל החובה להשית בעבירות אלו עונש חמור המשקף את חומרתן ואשר יש בו כדי להרתיע עבריינים בכוח מלבצע עבירות דומות... החזקה של כלי נשק על ידי מי שאינו מורשה בכך יש בה פוטנציאל להוביל להסלמה חמורה ולתוצאות קשות של כל אירוע בו יהיה מעורב אותו נושא נשק..."

21. ואולם מדיניות הענישה המקובלת בדרך כלל אינה פוטרת את בית המשפט מלבחון כל מקרה לגופו ולאבחן בין המקרים ונסיבותיהם ובין הנאשמים ונסיבותיהם האישיות. כך שלצד השיקולים של גמול, הרתעת היחיד והרתעת הרבים, אין להתעלם משיקולי הענישה האינדיבידואליים, הקשורים באותו נאשם העומד לפני בית המשפט, ובין היתר מסיכויי השיקום שלו. על בית המשפט לבחון כל מקרה לגופו, לאור חומרת העבירה, נסיבותיה, ונסיבות העברייני, כשבכל מקרה ומקרה, עשויה נקודת האיזון לנוע לטובת העדפת שיקולי ענישה כאלה ואחרים.

במכלול הנסיבות כפי שצוינו בפנינו, שוכנעתי, כי עניינו של המערער נמנה עם אותם מקרים מיוחדים בהם נוטה הכף לכיוון התערבותה של ערכאת הערעור לטובת המערער תוך העדפת הפן השיקומי על פני שיקולי ענישה מחמירים.

[ראה: ע"פ 5521/12 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (23.01.14).

22. אכן עיון בגיליון הרשעותיו הקודמות של המערער מצביע על מעורבותו מספר פעמים בפלילים. יחד עם זאת, עיקר הרשעותיו של המערער הוא בגין עבירות שנעברו בצעירותו. מאז שנת 2008 (מועד ביצוע העבירה נשוא כתב האישום) ועד היום לא היה המערער מעורב בפלילים. ניתן לראות, כי במהלך שש השנים האחרונות הפך המערער לדמות חיובית ונורמטיבית והוא מתפקד כאדם מן הישוב, כפי שפורט על ידי שירות המבחן. שירות המבחן חזר אף ונתן המלצה חד משמעית, לפיה מן הראוי להטיל על המערער עונש מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות. אכן ההחלטה הסופית באם לאמץ את מסקנות שירות המבחן, נתונה לשיקול דעתו של המותב היושב בדיון, אך אין להתעלם מכך, ששירות המבחן הינו כלי עזר רב חשיבות ובהתאם מן הראוי ליתן משקל לא מבוטל לעמדתו.

אינני מתעלמת מחומרת העבירה בה הורשע המערער ומעברו הפלילי הכולל כאמור מספר הרשעות בעבירות שונות, יחד עם זאת, סבורני, כי יש באמור בתסקיר שירות המבחן, כפי שהיה בפני בי"ש קמא, ובתסקיר שירות המבחן המשלים שמונח בפנינו, כדי להצדיק מתן הזדמנות נוספת למערער לאור התהליך השיקומי המוצלח שעבר מיוזמתו ובכוחות עצמו, באמצעותו השכיל המערער לנהל בשנים האחרונות אורח חיים נורמטיבי, רחוק מהעולם העברייני תוך שאף הגיע למעמד של מדריך נוער במצוקה.

אסופת ההמלצות שהוגשו על ידי ב"כ המערער במסגרת הדיון שהתנהל בפנינו, לרבות, המלצותיהם של ראש העיר עכו, סגן ראש העיר ומינהל החינוך בעיריית עכו, אף הן תומכות בהתרשמות שירות המבחן, ומתארות את המערער כדמות חיובית, יוזמת, ותורמת לקהילה.

23. כאמור, כיום מעורב המערער בפעילות חברתית לרבות הדרכת נוער בהתנדבות במסגרת הרשות למלחמה בסמים ואלכוהול המופעלת מטעם עיריית עכו. כמו כן, מיוזמתו ורצונו הטוב מממן המערער מכספו את פרויקט "החלילן מהמלין" שהינו פרויקט למען בני נוער במצוקה.

24. לאור המפורט, התרשמתי, כי המערער השקיע מאמצים רבים, השתקם וחזר למעגל החיים הנורמטיבי, ובנסיבות אלה סבורני, כי יש להביא לידי ביטוי במסגרת מכלול השיקולים לקביעת העונש הראוי בעניינו של המערער גם את שיקומו ותרומו לקהילה.

25. יצוין בהקשר זה וברוח תיקון 113, כי יש בחיזוק הליך הגמילה והשיקום והעדפת ענישה חינוכית שיקומית, כדי להעביר מסר לא רק למערער, אלא גם לאחרים שיבחרו בדרך השיקום, כי בית המשפט מכיר בשיקום, מתחשב בו וגומל לעבריין על מאמציו, אם הוא מתרשם שמדובר בהליך משמעותי ואמיתי.

26. נראה לי, כי במקרה חריג זה לאור שיקומו של המערער, חלוף הזמן הרב שעבר מעת ביצוע העבירה, והעובדה, כי המדובר בעבירה שהינה במדרג הנמוך של עבירות הנשק, יש לתת משקל רב לתהליך השיקומי

שעבר המערער. [ראה: ע"פ 5713/10 **אקרמן נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (01.03.11)].

27. בהקשר זה נקבע לא פעם, כי שיקום העבריין הוא שיקול שעל בית המשפט לקחת בחשבון, בין יתר שיקולי הענישה ובהתקיים נסיבות מסוימות יש אף להעדיפו על פני שיקולים מחמירים אחרים. יפים לעניין זה דברים שנקבעו ברע"פ 262/14 **מוחמד נאזף נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (22.01.14), שם נקבע כי:

"שיקולי שיקום הם, אמנם, בעלי מעמד חשוב עת מאזן בית המשפט בין שיקולי הענישה, הגמול וההרתעה, במלאכת גזירת הדין. במקרים שבהם נרתם הנאשם להליך שיקומי, או מראה נכונות כנה לעשות כן - עשויים שיקולי השיקום אף לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול... בית המשפט יטה לבכר את שיקולי שיקומו של הנאשם על פני שיקולים אחרים כאשר הוא משתכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכוי ממשי לשיקומו, וכך הוא "במקום שבו נראה כעקבי הליך השיקום שבו מצוי המבקש-המערער" (ראו: רע"פ 8665/12 ברהנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2.5.2013)) - ואילו השמתו של הנידון מאחורי סורג ובריה עלולה לאיין את ההליך השיקומי, או לפגוע בו באופן ניכר".

לעניין השיקולים להעדפת שיקולי שיקום על פני שיקולי ענישה אחרים ראה גם: יניב ואקי ויורם רבין, **"הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה - תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא"**, הפרקליט נב תשע"ג, עמ' 445-448.

28. אציין עוד, כי אין בעצם העדפת הפן השיקומי במקרה מיוחד זה, כדי לפגוע בהכרח באינטרס הציבורי, שכן האינטרס של שיקום עבריינים והחזרתם למוטב, הוא אינטרס ציבורי רם מעלה, וכאשר מדובר בהליך שיקומי מוצלח ומוכח כבעניינינו, ברור, כי תהיה תועלת רבה יותר לאינטרס הציבורי מאשר כליאה מאחורי סורג ובריה, שבצידה קיים החשש שזו עשויה להחזיר את הנאשם לחיק החיים העברייניים. [ראה: ע"פ 8092/04 **חביב נ' מדינת ישראל**, [פורסם בנבו], (10.09.06)].

29. לאור כל אלה, דעתי היא כי בנסיבות העניין יש להעדיף את שיקולי השיקום של המערער על פני שיקולי ענישה אחרים, ומשכך, אציע לחברי לקבל את הערעור, להפחית את עונש המאסר בפועל שהושת על המערער ולהעמידו על ששה חודשי מאסר אשר ירצו בעבודות שירות.

30. המשיבה לא ערערה על גזר דינו של בית המשפט קמא ולא ביקשה להטיל על המערער צו מבחן. עם זאת, משהועלתה האפשרות במהלך הדיון, ומשהודיע המערער על הסכמתו להטלת צו מבחן, סבורני, כי נכון להטיל על המערער צו מבחן למשך 18 חודשים, בהתאם להמלצת שירות המבחן. כך ניתן יהיה לבחון בצורה מתמשכת, אם אכן אותם סיכויי שיקום המצדיקים חריגה לקולא מהענישה המקובלת ואשר התממשו ימשכו גם בעתיד. כאשר מובהר למערער, כי ככל שיסטה מדרך הישר, פתוחה הדרך בפני שירות המבחן להחזיר את עניינו של המערער לבית המשפט שיחזור וידון בענישתו של המערער. [ראה: עפ"ג 39953-11-13 **סבח נ' מדינת ישראל** ו- עפ"ג 26674-12-13 **סמירנוב נ' משטרת ישראל תביעות - שלוחת חיפה**, [טרם פורסם] (23.01.14)].

31. אשר על כן, ולאור המקובץ לעיל, אציע לחברי, לקבל את ערעור המערער, להפחית את עונש המאסר בפועל שהושת על המערער ולהעמידו על ששה חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות. בנוסף אציע להעמיד את המערער תחת פיקוחו של שירות המבחן למשך 18 חודשים במהלכם יעבור המערער תכנית טיפולית כפי שיקבע על ידי שירות המבחן. יתר מרכיבי גזר הדין ישארו בעינם, ללא שינוי.

ב. טאובר, שופט

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

**ר. שפירא, ס. נשיא
[אב"ד]**

השופט א' אליקים:

אני מסכים.

א. אליקים, שופט

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת טאובר.

המערער ירצה את מאסרו בעבודות שירות, אותן יבצע במרכז יום לקשיש - בבל 10 עכו.

המערער יתייצב לריצוי עונשו ביום 26/5/14 בשעה 9:00 במפקדת עבודות השירות, בימ"ר עמקים המצוי במתחם תחנת משטרת טבריה בכתובת דרך הציונות 14 טבריה. טלפונים: 04-6728405, 04-6728421, 08-9775099.

הוסבר למערער כי אם יפר את הוראות הממונה על עבודות השירות ו/או יבצע עבירה נוספת בעת ביצוע עבודות השירות, ניתן יהיה להורות על הפסקת ריצוי עבודות השירות באופן שבו יהיה על המערער לרצות את יתרת מאסרו כמאסר בפועל במתקן כליאה.

עוד הוסבר למערער כי אם יפר את הוראות שירות המבחן ו/או יבצע עבירה נוספת בתקופת הפיקוח, ניתן יהיה להורות על הפקעת צו המבחן ולהחזיר את עניינו לדיון בבית המשפט, שיוכל לגזור עליו עונש חדש ונוסף, כפי שימצא לנכון.

המזכירות תמציא עותק מפסק הדין לשירות המבחן וכן לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, ג' ניסן תשע"ד, 03
אפריל 2014, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.
ר. שפירא, ס. נשיא
[אב"ד]

ב. טאובר, שופטת

א. אליקים, שופט